

Návrhy generálnej advokátky Súdneho dvora

Laila Medina

vo veci C-449/25 | Serviciul pentru Imigrări al județului Bihor (Civilné partnerstvo)

Tlačová správa č. 129/26

Luxemburg 17. septembra 2026

Generálna advokátka L. Medina: samotné uplatňovanie práva na voľný pohyb bez vytvorenia skutočného pobytu v inom členskom štáte nestačí na vznik odvodeného práva na pobyt podľa práva Únie pre partnera občana Únie, ktorý je štátnym príslušníkom tretej krajiny

Odmietnutie udelenia odvodeného práva na pobyt zo strany členského štátu nepatrí do pôsobnosti ustanovení práva Únie týkajúcich sa občianstva, ak občan Únie nikdy nežil v členskom štáte, v ktorom bol uzavretý civilný zväzok, a ak neexistuje nijaký vzťah závislosti s partnerom, ktorý je štátnym príslušníkom tretej krajiny

V roku 2024 rumunská občianka vycestovala do Talianska výlučne s cieľom uzavrieť civilný zväzok so svojou britskou partnerkou. Krátko nato sa vrátila do Rumunska. V tom čase mali tieto osoby, v uvedenom poradí, bydlisko v Rumunsku a Austrálii, pričom ani jedna nemala bydlisko v Taliansku. O šesť mesiacov neskôr, v roku 2025, vstúpila partnerka – britská občianka, na územie Rumunska, aby tam žila. Približne tri mesiace po svojom príchode požiadala o predĺženie práva na dočasný pobyt v Rumunsku na účely zlúčenia rodiny. Táto žiadosť bola zamietnutá z dôvodu, že rumunské právo neuznáva civilné zväzky medzi osobami rovnakého pohlavia a že britská občianka nespĺňala podmienky stanovené rumunskými právnymi predpismi upravujúcimi zlučovanie rodín.¹ Proti rozhodnutiu o návrate podala odvolanie na Odvolací súd Oradea (Rumunsko), ktorý je predkladajúcim vnútroštátnym súdom. Tento súd sa obrátil na Súdny dvor s otázkou, či článok 21 ods. 1 ZFEÚ bráni Rumunsku v tom, aby odmietlo udeliť právo na pobyt štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, s ktorým občan Únie uzavrel civilný zväzok podľa práva iného členského štátu, v ktorom ani jeden z nich nemal pobyt, z dôvodu, že rumunské právo neuznáva civilné partnerstvá medzi osobami rovnakého pohlavia.

Generálna advokátka Medina v návrhoch, ktoré dnes predniesla, **navrhla, aby Súdny dvor konštatoval, že predmetná situácia nepatrí do pôsobnosti ustanovení Zmluvy o občianstve, konkrétne do článku 20 a článku 21 ods. 1 ZFEÚ.**

Pokiaľ ide o článok 21 ods. 1 ZFEÚ, generálna advokátka pripomenula, že **toto ustanovenie priznáva právo na voľný pohyb občanom Únie** a že **každé právo na pobyt rodinného príslušníka pochádzajúceho z tretej krajiny vyplýva** z uplatnenia tejto slobody. Generálna advokátka tiež zdôraznila, že skutkové okolnosti tejto veci vykresľujú situáciu, v ktorej sa občianka Únie po uplatnení práva na voľný pohyb vrátila do členského štátu, ktorého je štátnou príslušníčkou, a snaží sa toto právo využiť na získanie práva na pobyt pre partnerku, ktorá je štátnou príslušníčkou tretej krajiny (**situácia „tam a späť“**). Hoci **smernica 2004/38 takéto situácie „tam a späť“ neupravuje**, podmienky na udelenie odvodeného práva na pobyt v hostiteľskom členskom štáte štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ktorý je rodinným príslušníkom občana Únie, **by sa mali uplatňovať analogicky**, keďže v oboch prípadoch je to práve občan Únie, ktorý uplatnil právo na voľný pohyb a je referenčnou osobou, pokiaľ ide o takéto odvodené právo.

Na to, aby odvodené právo na pobyt vyplývalo z práva Únie v situácii „tam a späť“, musia byť splnené dve kumulatívne podmienky. Po prvé musí mať občan Únie skutočný pobyt v inom členskom štáte v súlade s podmienkami stanovenými v článku 7 alebo článku 16 smernice 2004/38. Po druhé musí počas tohto skutočného pobytu začať alebo rozvinúť rodinný život.

Keďže v prejednávanej veci si rumunská občianka nevytvorila skutočný pobyt v Taliansku – členskom štáte, v ktorom bol uzavretý civilný zväzok s britskou občiankou – a vycestovala tam len s cieľom uzavrieť civilný zväzok a následne sa hneď vrátila do Rumunska, **podmienka „skutočného pobytu“, ako je stanovená v článkoch 7 a 16 smernice 2004/38, nie je splnená.**

Okrem toho **sa v Taliansku nezačal ani nerozvinul nijaký rodinný život** v zmysle ustanovenom v rozsudku O. a B.². V čase uzatvorenia civilného zväzku mala rumunská občianka bydlisko v Rumunsku a jej partnerka v Austrálii, pričom táto partnerka prišla do Rumunska približne o šesť mesiacov neskôr. V Taliansku teda nikdy nežili spoločný rodinný život. Preto **nie je splnená ani druhá kumulatívna podmienka.** Aj keď uzavretie civilného zväzku je právne významným úkonom, nie je rovnocenné so spoločným žitím v hostiteľskom členskom štáte ako rodina.

Pokiaľ ide o článok 20 ZFEÚ, generálna advokátka uviedla, že **medzi rumunskou občiankou a jej partnerkou neexistuje vzťah závislosti uznaný judikatúrou Súdneho dvora.** Prah stanovený v tejto judikatúre,³ podľa ktorého by odmietnutie povolenia na pobyt prinútilo občana Únie opustiť územie Únie ako celku, nie je v tomto prípade dosiahnutý.

Generálna advokátka preto dospela k záveru, že **Charta základných práv sa v tejto veci neuplatňuje,** pretože situácia nepatrí do pôsobnosti práva Únie; akákoľvek ochrana práva odvolateľky na rodinný život sa preto musí uplatňovať na základe Európskeho dohovoru o ľudských právach.

Generálna advokátka preto navrhla, aby Súdny dvor odpovedal tak, že článok 20 a článok 21 ods. 1 ZFEÚ v spojení so smernicou 2004/38, uplatňovanou analogicky, sa musia vykladať tak, že nebránia orgánom členského štátu, ktorého štátnym príslušníkom je občan Únie, aby odmietli udeliť právo na pobyt na území tohto členského štátu štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, s ktorým tento občan Únie uzavrel civilný zväzok podľa práva iného členského štátu, z dôvodu, že právo členského štátu štátnej príslušnosti neuznáva civilné zväzky medzi osobami rovnakého pohlavia.

Pre úplnosť načrtla generálna advokátka v prípade, že by Súdny dvor konštatoval uplatniteľnosť práva Únie, alternatívnu analýzu. Rumunské ustanovenia, ktoré vyžadujú preukázanie predchádzajúceho pobytu v inom členskom štáte, pričom stanovujú požiadavku mať spoločné dieťa a celkovo odmietajú uznanie zahraničných civilných partnerstiev osôb rovnakého pohlavia, by sa za takých okolností javili ako nezlučiteľné s právom Únie.

UPOZORNENIE: Súdny dvor nie je viazaný návrhmi generálneho advokáta. Úlohou generálnych advokátov je nezávisle navrhnuť Súdnemu dvoru právne riešenie veci, ktorá im bola pridelená. Sudcovia Súdneho dvora od tohto okamihu začínajú v tejto veci poradu. Rozsudok bude vyhlásený neskôr.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, v ktorom rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru Európskej únie otázku o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu Únie.

Všeobecný súd má právomoc rozhodovať o návrhoch na začatie prejudiciálneho konania výlučne v týchto oblastiach: 1. spoločný systém dane z pridanej hodnoty (DPH); 2. spotrebné dane; 3. colný kódex; 4. colné zaradenie tovaru podľa kombinovanej nomenklatúry; 5. náhrada a pomoc cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade meškania alebo zrušenia dopravných služieb, alebo 6. systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov. Súdny dvor má právomoc rozhodovať o všetkých ostatných návrhoch na začatie prejudiciálneho konania.

Ani Súdny dvor, ani Všeobecný súd nerozhodujú o samotnom vnútroštátnom spore. Je na vnútroštátnom súde, aby vo veci rozhodol v súlade s rozsudkom Súdneho dvora alebo Všeobecného súdu, ktorý je rovnako záväzný pre ostatné vnútroštátne súdy, pred ktorými sa rieši podobná otázka.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor. Opis skutkového stavu a právneho rámca sa vzťahuje na príslušné obdobie a vychádza zo spisu v danej veci.

[Úplné znenie](#) návrhov sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň ich prednesu.

Kontaktná osoba pre tlač: Traian Moga ☎ (+352) 4303 3732.

Obrazový záznam z prednesu návrhov je k dispozícii na „[Curia Web TV](#)“ a na „[European Broadcasting Service](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Zostaňte v spojení!

¹ Článok 83 ods. 1, článok 88 ods. 1 a článok 88 ods. 3 písm. b) mimoriadneho nariadenia vlády č. 194/2002.

² Rozsudok z 12. marca 2014, O. a B., [C-456/12 a C-457/12](#) (pozri tiež tlačovú správu [č. 32/14](#)).

³ Pozri napríklad rozsudok z 8. marca 2011, Ruiz Zambrano, [C-34/09](#) (pozri tiež tlačovú správu [č. 16/11](#)).